

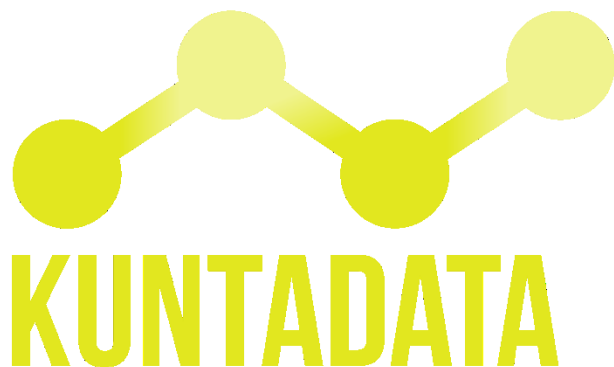
Kuntien talousraportointi automatisoituu - millaisia muutoksia ohjelmistoihin tarvitaan?

Tilaisuus kunnille / kuntayhtymille sekä ohjelmistotoimittajille

8.11.2019 klo 12-15

Järjestäjinä:

Valtiokonttori, valtiovarainministeriö, Tilastokeskus, Kuntaliitto

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Ohjelma

Tilaisuuden avaus

Anne Melanen, Valtiokonttori

Johdatusta aiheeseen

Jani Heikkinen, valtiovarainministeriö

Talousraportoinnin tavoitteet ja aikataulu

Denis Galkin, valtiovarainministeriö ja Anne Melanen, Valtiokonttori

Mitä taloushallinnon automatisointi vaatii tietoarkkitehtuurilta?

Miikka Saarteinen, Valtiokonttori

Ohjelmistotoimittajien ja palveluntarjoajien rooli talousraportoinnin automatisoinnissa

Jani Heikkinen, valtiovarainministeriö

Sektoriluokituksen huomioiminen järjestelmissä

Mervi Koponen, Tilastokeskus

Palveluluokitukset

Minnamaria Korhonen, Kuntaliitto

Avoin keskustelu

Päätössanat

Etäosallistujat
voivat kirjoittaa
kysymyksiä /
kommentteja
chattiin.

Tauko
13.30-13.45

Paikalla
asiantuntijoita
VM:stä,
Valtiokonttorista,
Tilastokeskuksesta,
Tieke ry:stä,
CSC:ltä ja
Kuntaliitosta.

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Johdatusta aiheeseen

8.11.2019 Kuntien automatisoitu talousraportointi, tilaisuus ohjelmistotoimittajille
Jani Heikkinen

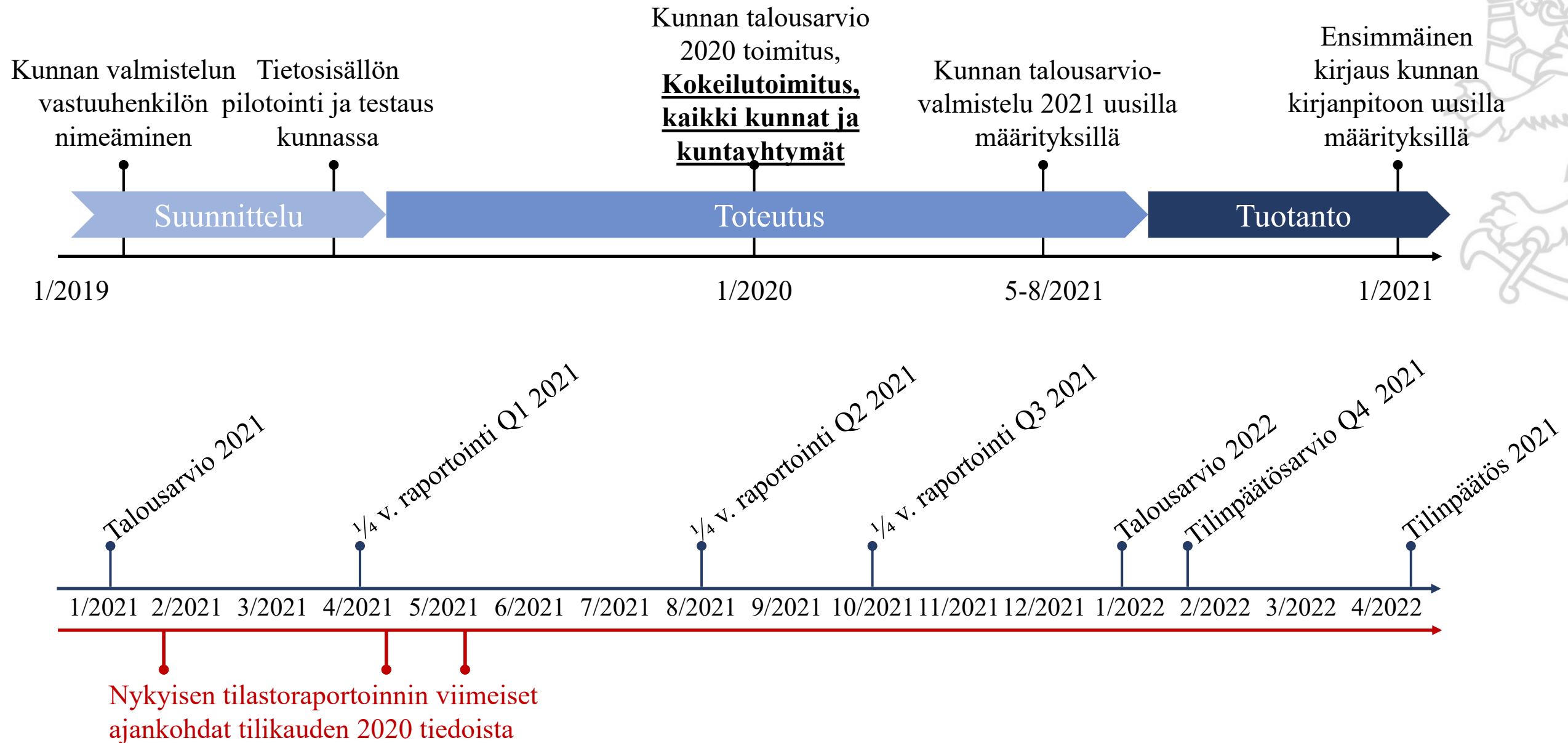
Säädösvalmistelun tilanne

Tilanne

- Laki Eduskunnan käsittelyssä: [HE 60/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi](#)
- Voimaan vuoden 2020 alusta
- Tietojen raportointi säädösperustaisesti vuoden 2021 tiedoista
- Kokeilu nykysäännösten pohjalta vuoden 2020 talousarviotiedoista (Julkisuuslaki velvoittaa)
- Lain tarkoitus lyhyesti: Kunnat ja kuntayhtymät toimittavat säädösten mukaiset ulkoiset taloustiedot XBRL-muodossa Valtiokonttorin raportointipalveluun
- Raportointitoiminta perustuu ylläpidettyihin yhteisiin tietomäärittelyksiin (nyt JHS)

Toimeenpanon ja raportoinnin aikataulu kunnissa

Taustaa kehittämiselle – Miksi XBRL
raportoinnissa ja muussa automatisoinnissa
edetään

Yleisiä tavoitteita

- Digitalisoida taloushallintoa, jotta taloustietoa voidaan käyttää nykyistä tehokkaammin hyödyksi toiminnan johtamisessa, seurannassa ja arvioinnissa
- Taloustietoja tulee voida käyttää hyödyksi myös muualla kuin taloushallintojärjestelmän sisällä, mikä mahdollistaa monipuolisemman analysointitoiminnan
- Julkisyhteisöjen tapauksessa taloustieto on lähtökohtaisesti julkista ja tulisi luovuttaa pyydettyäessä
- Edellytys tälle on tietomäärittysten harmonisointi eri prosesseihin liittyen
- Nyt on aloitettu Ulkoisesta raportoinnista määrittelemällä sisältö XBRL-taksonomiaan

Taloushallinnon automatisointi koskee kaikkia kuntien taloushallinnon prosesseja liittymineen

Kilpailutus ja hankinta	Ostolaskut ja ostoreskontra	Myyntilaskut ja myyntireskontra	Pysyvien vastaavien kirjanpito	Kirjanpito
Tilinpäätös	Maksuliikenne	Kassanhallinta	Rahoituksen hallinta	Sisäinen laskenta
Taloussuunnittelu	Talouden perustietojen hallinta	Raportointi	Talouden julkisuus ja läpinäkyvyys	Johtaminen

Automaattisen taloushallinnon ”työpahtumat” ja niissä käytettävät yhteiset ja pakolliset määrittelyt

- Ostotapahtuma, **ostolasku** (EU-verkkolasku, nyt [Finvoice](#))
- Ostotapahtuma, maksu (Verkkolaskun mukainen [eKuitti](#))
- Myyntitapahtuma, myyntilasku (EU-verkkolasku, nyt [Finvoice](#))
- Myyntitapahtuma, maksu (Verkkolaskun mukainen [eKuitti](#))
- Kirjanpitotapahtuma (ml. sisäiset) ([XBRL GL](#))
- Maksutapahtuma, maksuvälitys (-aineisto) ([ISO 20022](#))
- Palkanmaksu, **Tulojen ilmoitus** ([Tulorekisterin XML](#) skeemat: WRTIR, PSRTIR, BSTIR)
- Taloussuunnittelu, **Taloussuunnitelmaraportointi** ([XBRL](#))
- Tilinpäätös, **Tilinpäätösraportointi** ([XBRL](#) , jatkossa myös iXBRL)

Yhteisten määritysten käyttö Kuntien taloushallinnon prosesseissa

YHTEISTEN
TIETOMÄÄRITYS
TEN YLLÄPITO

ISO 20022

WRTIR,
PSRTIR,
BSTIR

XBRL

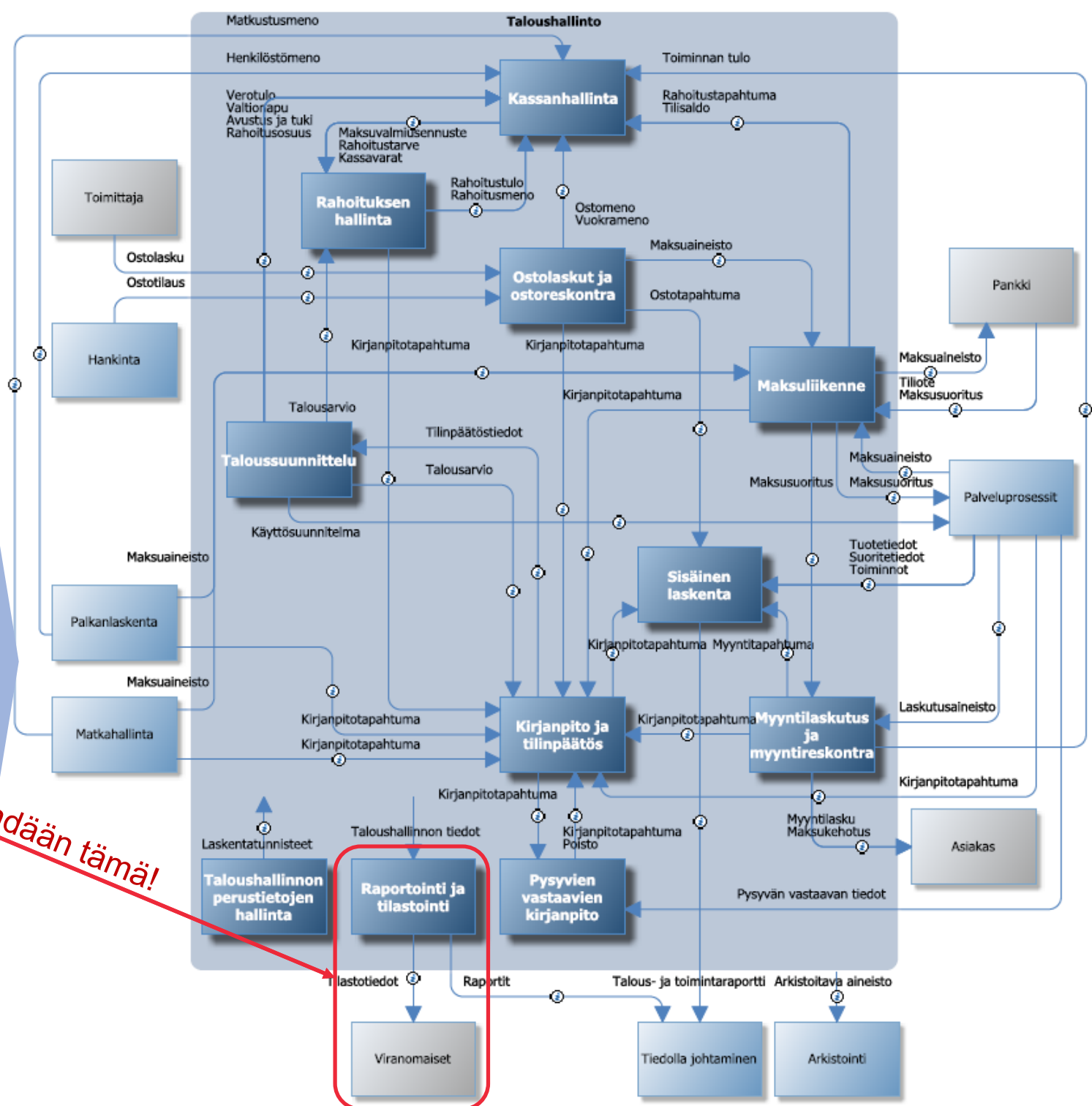
iXBRL

XBRL GL

EU-verkkolasku,
finvoice

eKuitti

Nyt tehdään tämä!

Mitä taloushallinnon tietojen tarkoittaa: CASE

Tarkastustoiminnan analysoinnin tehostaminen

- Perustarve tarkastella taloutta ja toimintaa: esim. Ala-Aho, Leppänen ja Oulasvirta (2019) ”[Tarkastus ja arviointi kunnissa ja kuntayhtymissä](#)”.
- Pilottiratkaisu: [Data-analytiikkaa voidaan hyödyntää tilintarkastuksissa, mikäli kirjaustiedot ovat XBRL GL muodossa](#).
- Kunnan tarkastustoimintaa (ja muuta seurantaa) voidaan tehdä uusilla menetelmillä ja työvälineillä, mikäli tiedot ovat vakiomuotoisia (teknisesti ja käsitteellisesti).
- Vakiomuotoisia talouden prosessitietoja voidaan hyödyntää esim. kuntien tilanteen seurannassa myös yleisemmin.

Mistä harmonisoitu tieto löytyy jatkossa

- Ajantasaiset XBRL:n pohjalla olevat määrittelyt (tilit, palvelut, sektorit, ym.) yhteentoimiva.suomi.fi palveluista: [Sanastot](#), [Koodistot](#) ja [Tietomallit](#).
- Lisäksi XBRL julkaisupaketit (SBR-taksonomia) löytyvät [Valtiokonttorista](#).
- Kuntia ja kuntayhtymiä koskevia tietomäärittelyksiä pidetään yllä valtiovarainministeriön asettamassa ylläpitoryhmässä (korvaa nykyisen JHS-prosessin).
- Tulevat uudet tietomäärittelyt muihin prosesseihin liittyen tulevat jatkossa asetetun ylläpitoryhmän kautta.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kiitos !

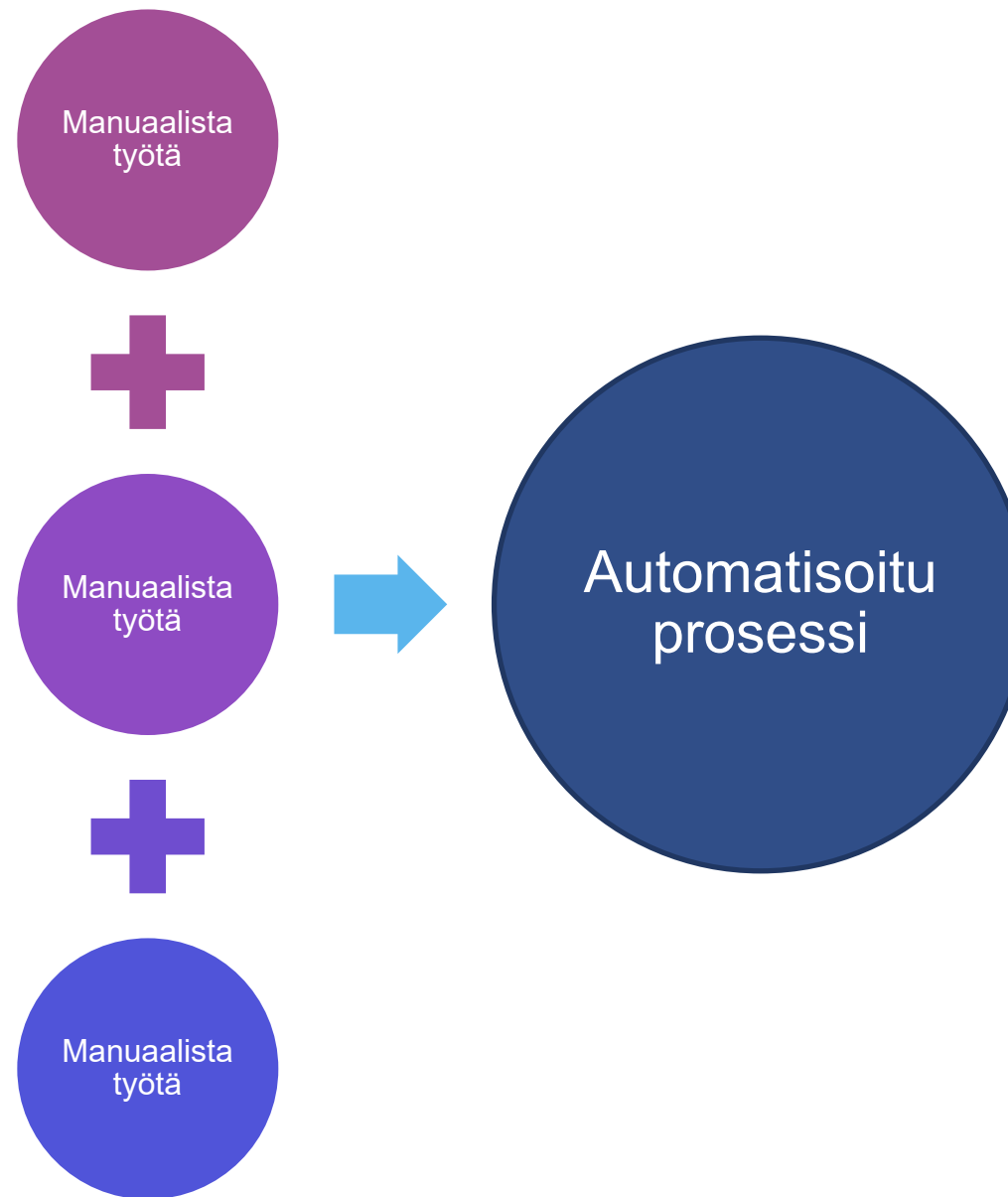
VALTIOVARAINMINISTERIÖ

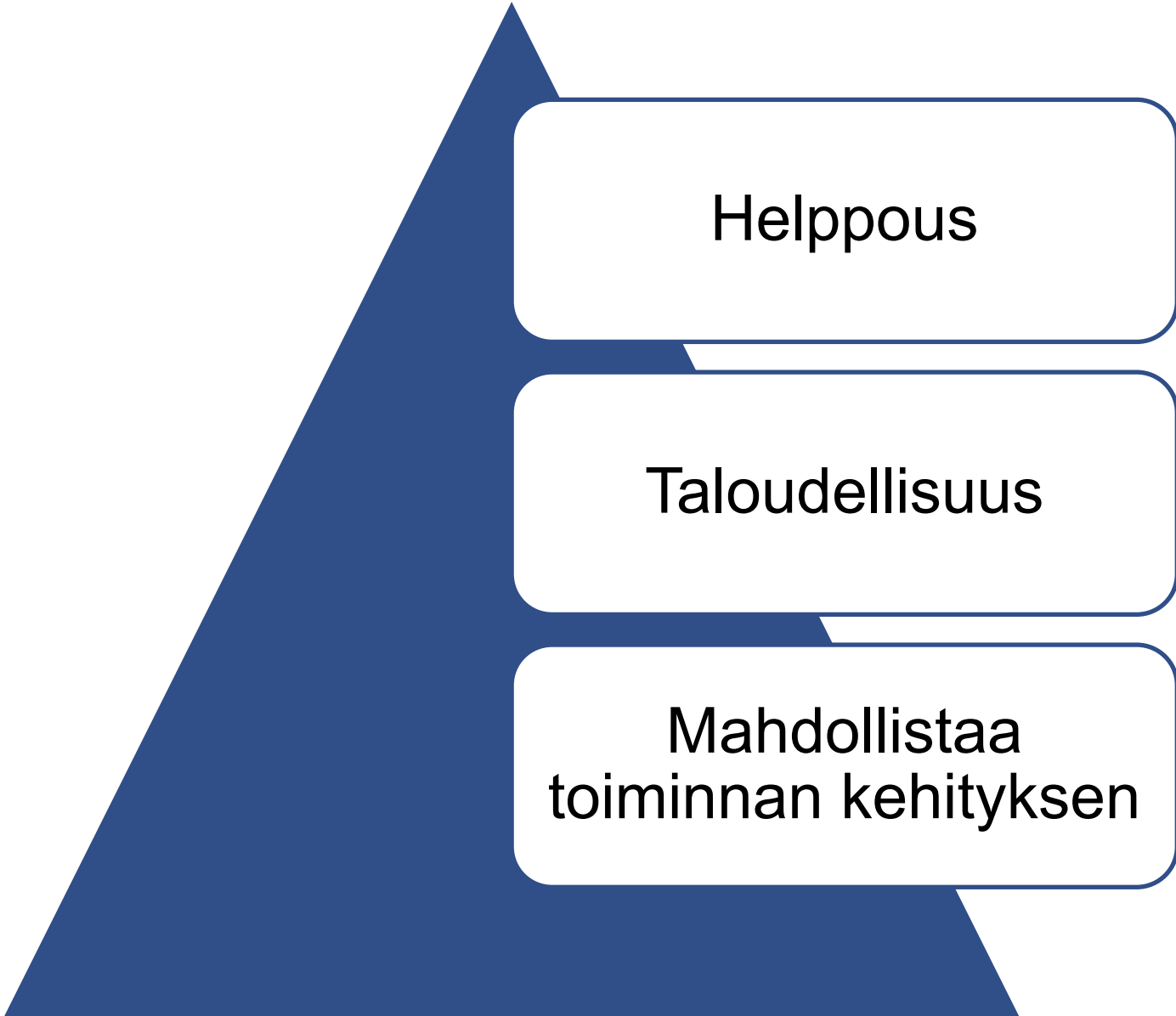
Talousraportoinnin automatisoinnin tavoitteet

8.11.2019 Automaattisen talousraportoinnin seminaari

Denis.galkin@vm.fi

Helppous

Taloudellisuus

Mahdollistaa
toiminnan kehityksen

Kommentteja ennakkokysymyksiin

- Raportoitavien solujen pakollisuudesta tulee oma tietokanta järjestelmätoimittajien käyttöön. Lomakeraportointia käyttävät näkevät pakollisuuden solujen väristä.
- Mikäli kunnassa ei ole käytössä JHS-suositusten mukaisia toimintamalleja, kannattaa tutustua näiden sisältöön ensin itse, ja tämän jälkeen jonkin yhteistyökumppanin kanssa.
- Kunnat, kuntayhtymät ja miksi ei ohjelmistotalotkin voivat liittyä niin kutsuttuun Synergiaverkostoon, joka tarjoaa mahdollisuuden verkostotyöskentelyyn. Liittyäksesi verkostoon lähetä sähköposti vesa.tenhunen@csc.fi

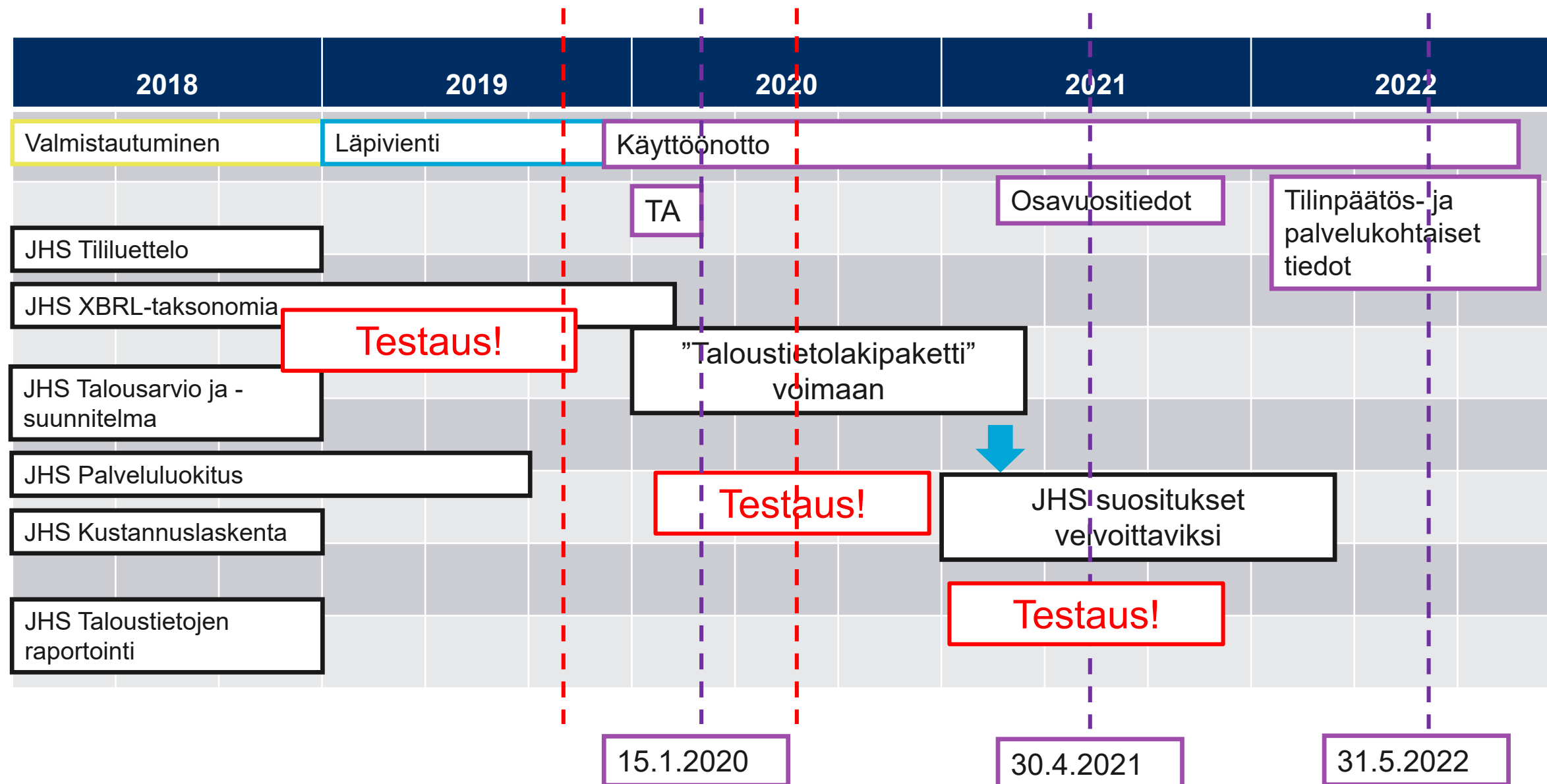
Kommentteja ennakkokysymyksiin

- XBRL-taksonomia valmis lausunnoille. Odotamme sen ruotsinnosta, ja ensi viikolla se lähtee lausunnoille sekä suomeksi, että ruotsiksi.
- Kustannukset vaihtelevat todella paljon kunnittain. Kannattaa pohtia tarkasti, miten oman ratkaisun rakentaa.
- Automatisaatiota on syytä tavoitella heti alusta, mutta myös lomakkeella selviää, mikäli on pakko.

Kiitos!

Talousraportoinnin uudistuksen aikataulu

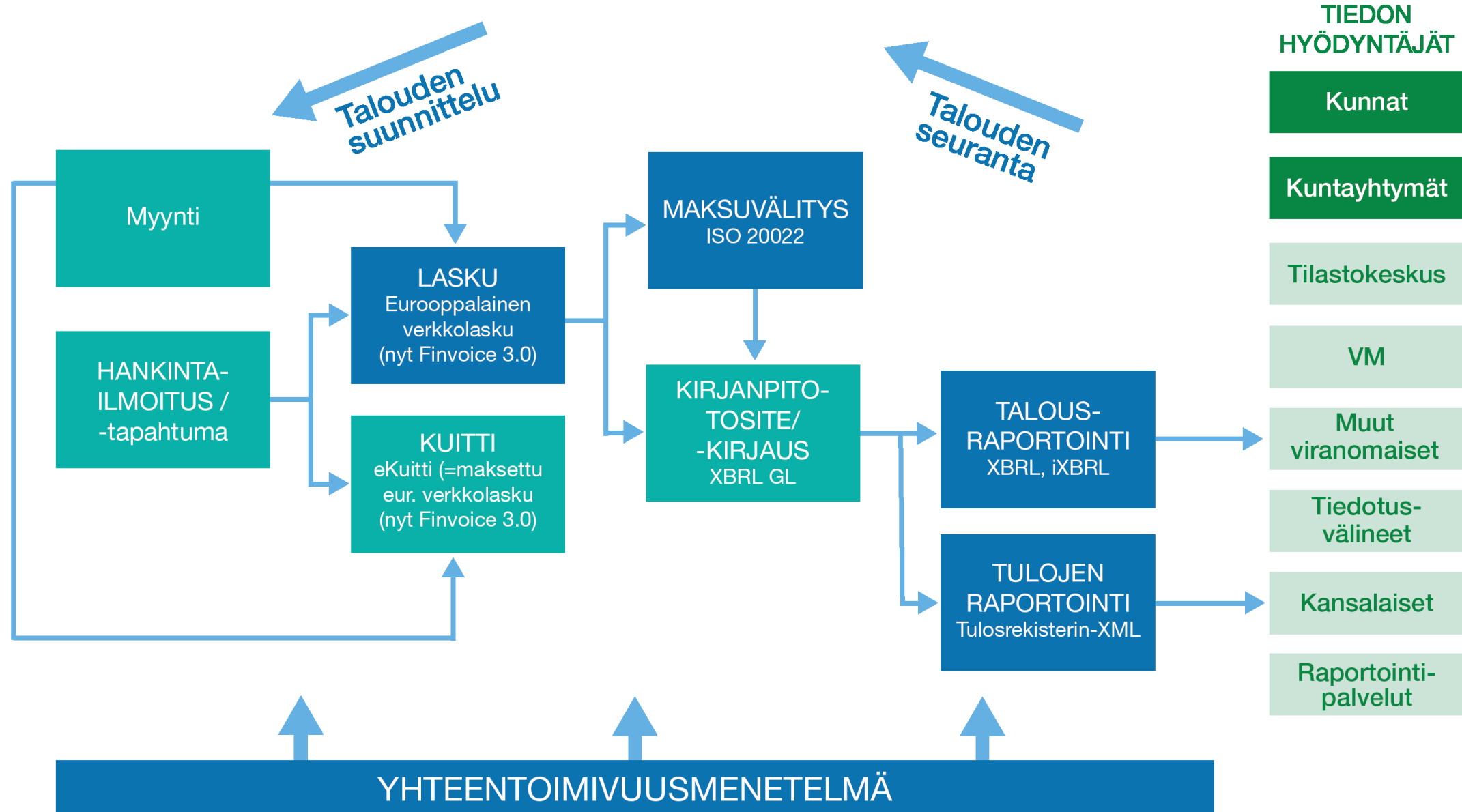
Mitä taloushallinnon automatisointi vaatii tietoarkkitehtuurilta?

8.11.2019

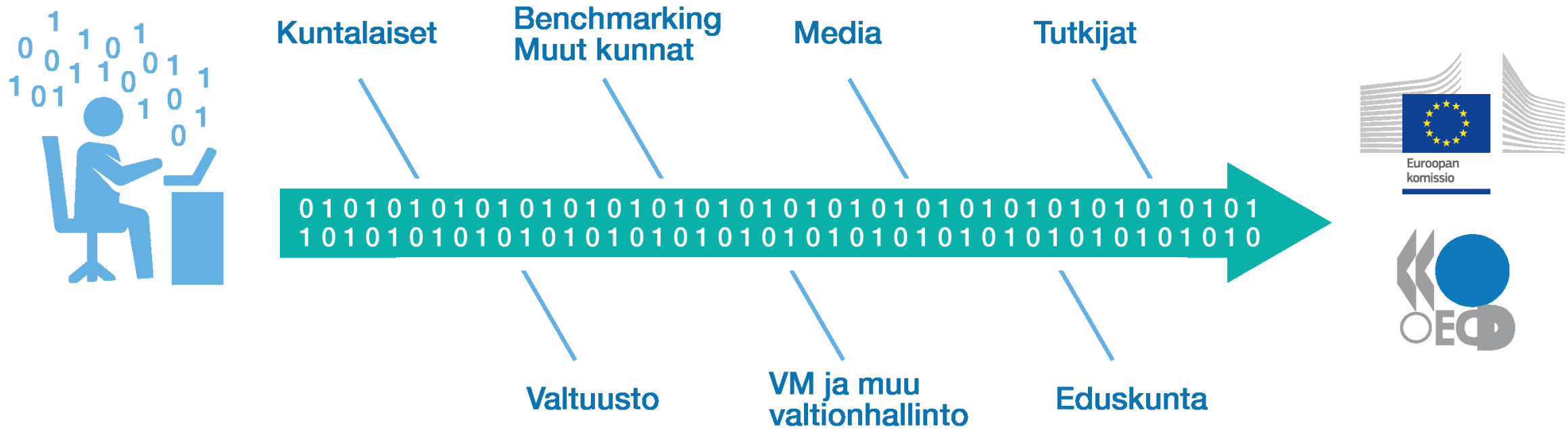
Miikka Saarteinen, Valtiokonttori

Toimintaympäristön kehittyminen kunnan taloushallinnon näkökulmasta

Kunnan päätöksenteko

Yksi data, useita käyttötarkoituksia

Yhteinen tapa tietojen kuvaamiselle ja välittämiselle

Taloushallinnon automatisointi edellyttää, että toimijoilla on yhteinen notaatio tiedolle, joka luo rakenteen ja standardin sisällön esittämiseksi.

Yhteinen tapa kuvata tietoa mahdollistaa tiedon tehokkaan (automaattisen) välittämisen ja käsittelyn.

Tällä hetkellä valmiina olevat määritykset:

- [JHS 192: Kuntien ja kuntayhtymien tililuettelo](#)
- [JHS 192: Kuntien ja kuntayhtymien tililuettelo \(1.1.2021\)](#)
- [JHS 194: Kunta ja kuntayhtymien XBRL-taksonomia](#)
- [JHS 199: Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma](#)
- [JHS 200: Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus](#)
- [JHS 203: Kuntien ja kuntayhtymien kustannuslaskenta](#)
- [JHS 205: Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointi](#)

Työryhmän käsittelyssä / 3 palautekierros

- [JHS 194: Kuntien ja kuntayhtymien XBRL-taksonomian päivitys](#)

Mitä taloushallinnon automatisointi vaatii tietoarkkitehtuurilta?

Automatisointi on mahdollista vasta, kun yhteinen koodisto on otettu käyttöön eri taloushallinnon järjestelmissä

- Notaatio on vietävä kirjapitoa toteuttaviin ja tukeviin järjestelmiin yli koko toimijakentän
 - Taksonomiapaketti: avoindata.fi
 - lisätietoa Valtiokonttorin sivuilta: [Talousraportoinnin koodistot ja taksonomiat](#)
 - Koodistot (tilikartat ja palveluluokitus): [Yhteentoimiva.suomi.fi](https://yhteentoimiva.suomi.fi)

Toimijoilla on lisäksi oltava

- selkeät **roolit** ja **vastuut** sekä
- **tukea** poikkeamien ja ongelmien ratkaisuun

Kysymys ohjelmistotoimittajille:

Mikä on koodiston käyttöönoton tilanne?

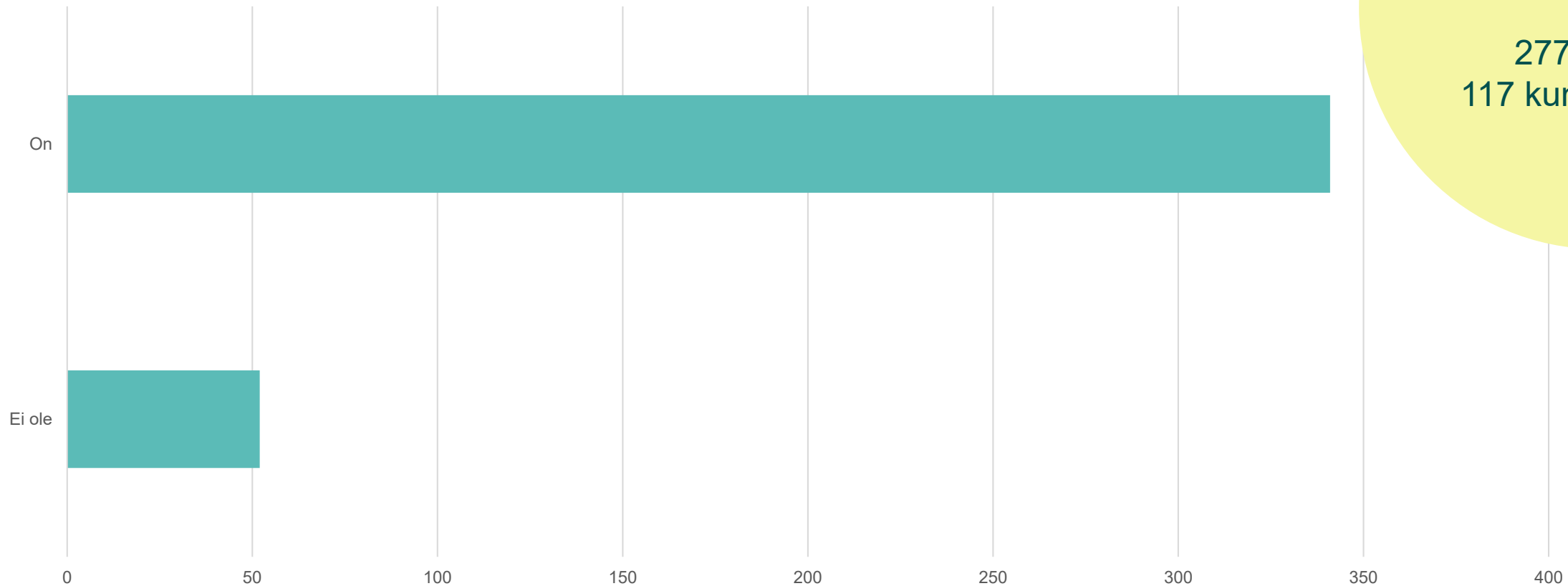
Eteneekö hyvin vai onko jotain, mikä estää etenemästä?

Kunnille ja kuntayhtymille tehdyn kyselyn alustava yhteenveto

Tilanne 21.10.2019

Onko talousraportoinnin automatisoinnin tavoitteet ja sisältö tuttua?

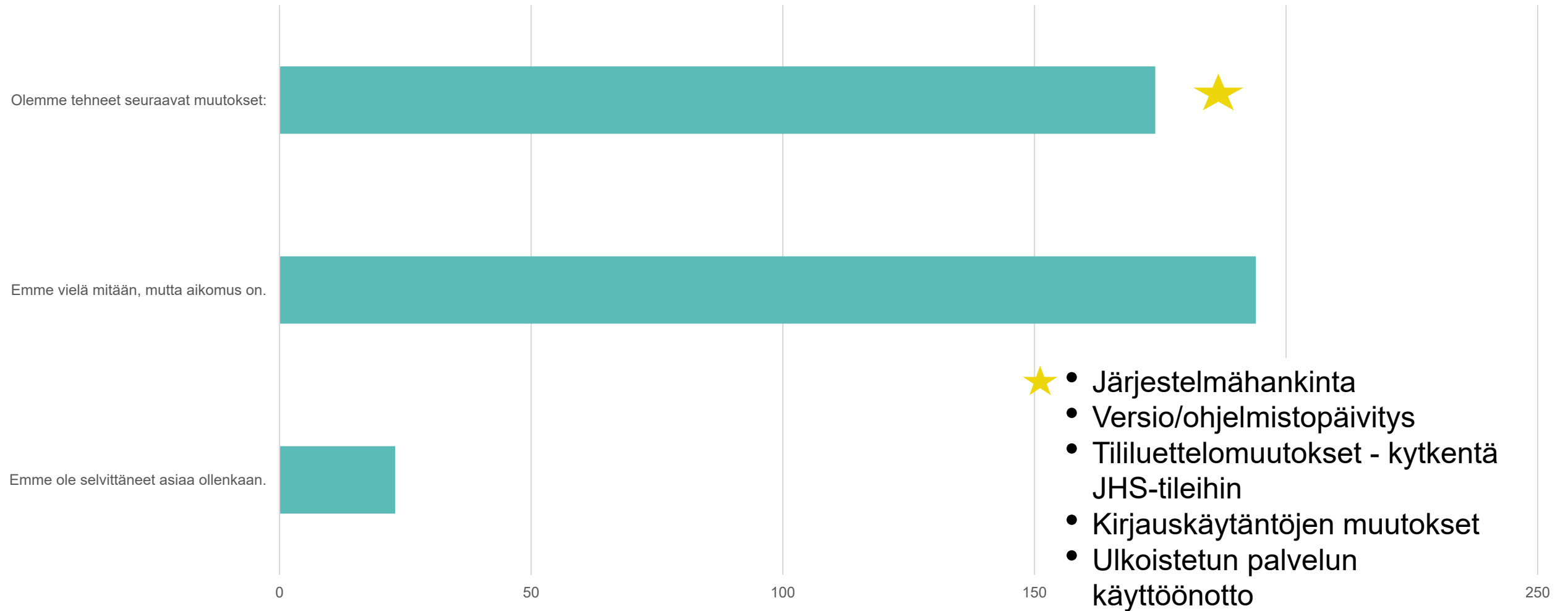

**Vastauksia
430:**

277 kuntaa
117 kuntayhtymää

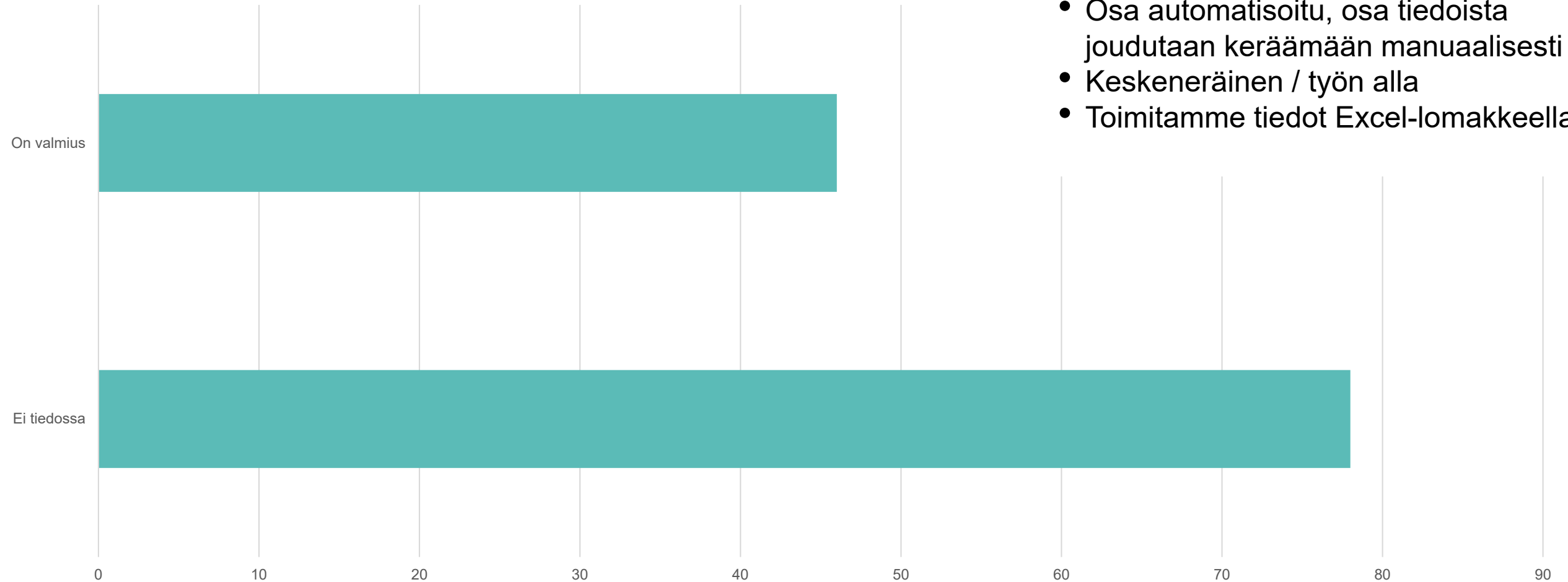

Oletteko tehneet tietojärjestelmiinne tarvittavia muutoksia raportoinnin uudistuksia silmällä pitäen?

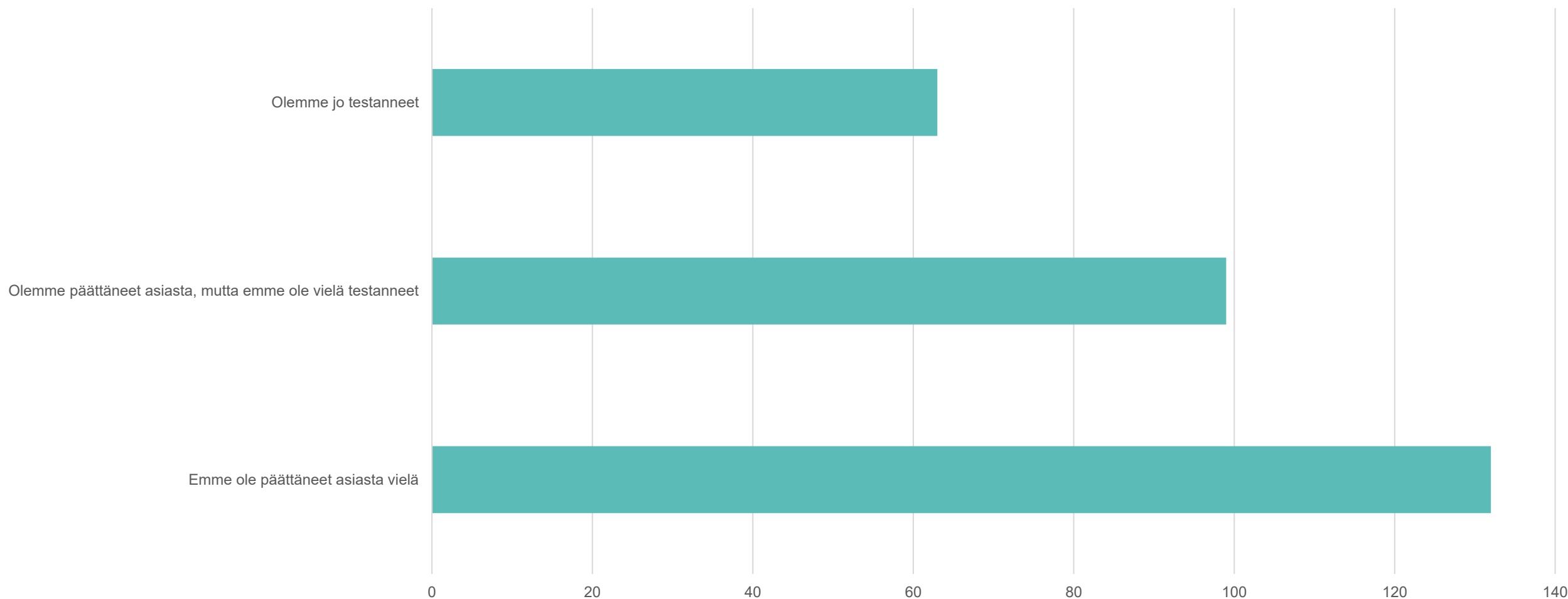

Kunnan tai kuntayhtymän tämänhetkinen valmius automatisoituun talousraportointiin

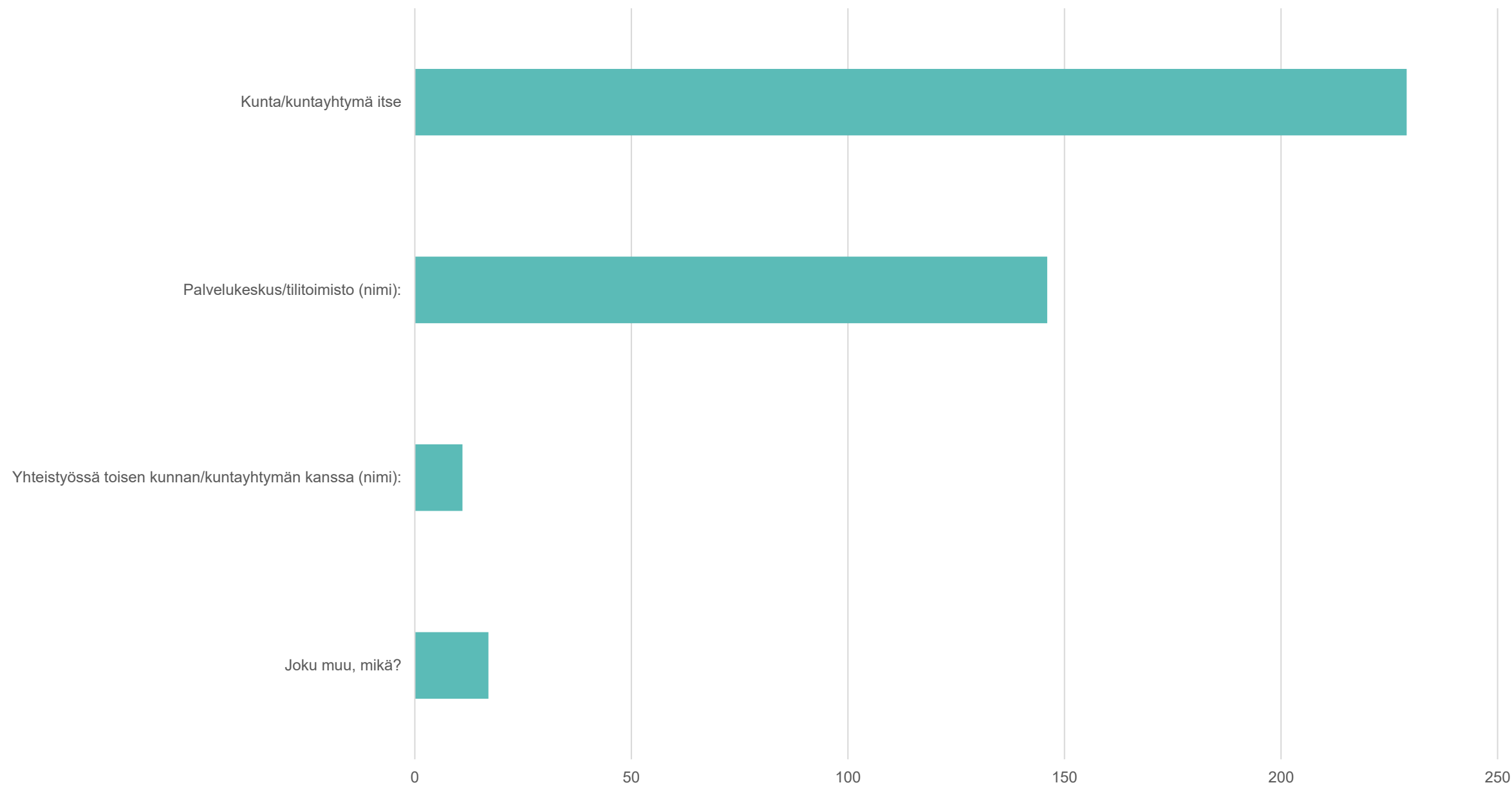

Oletteko päättäneet taloustietojen muodostamisen ja lähettämisen testaamisesta? (Talousarvio- ja suunnitelmatietojen testaus)

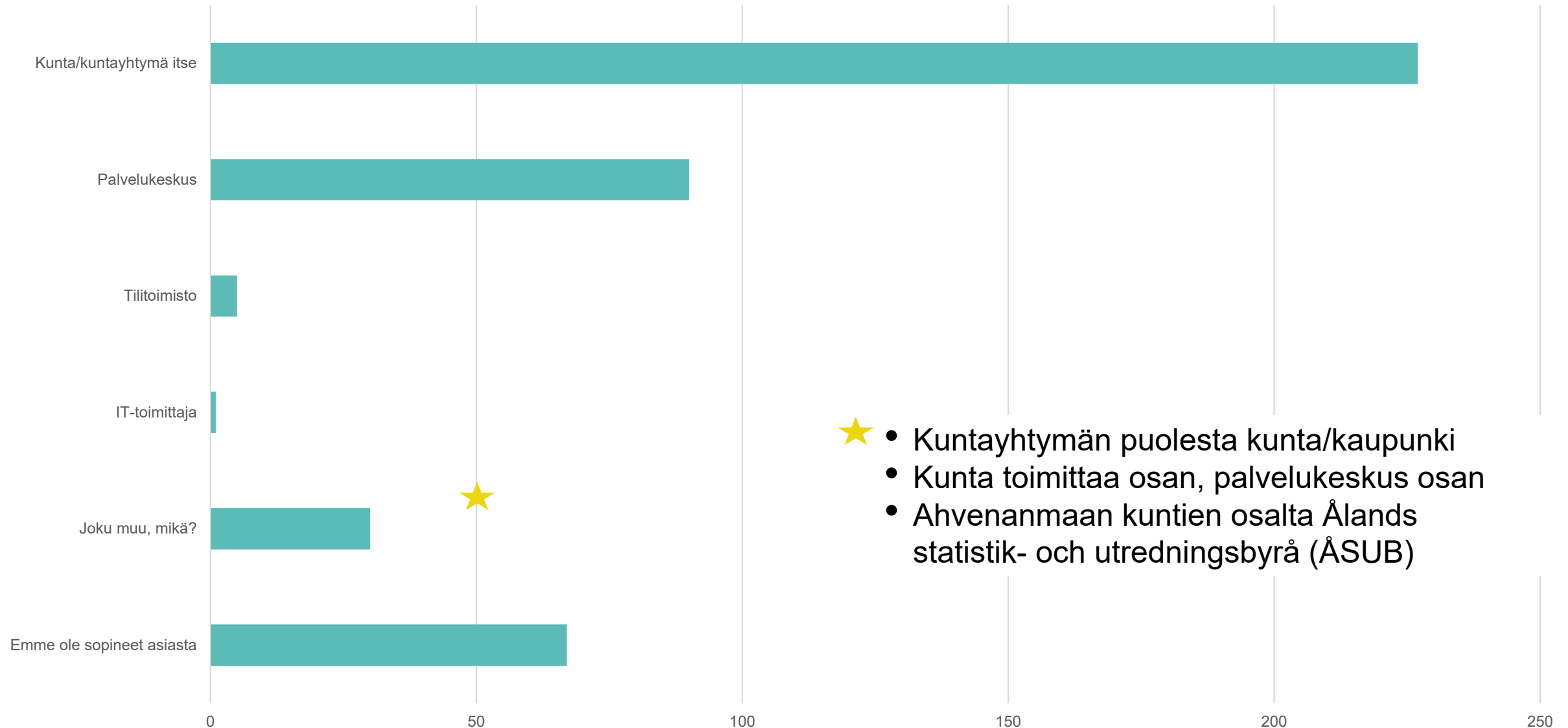

Mikä tahoo hoitaa kunnan/kuntayhtymän taloushallinnon?

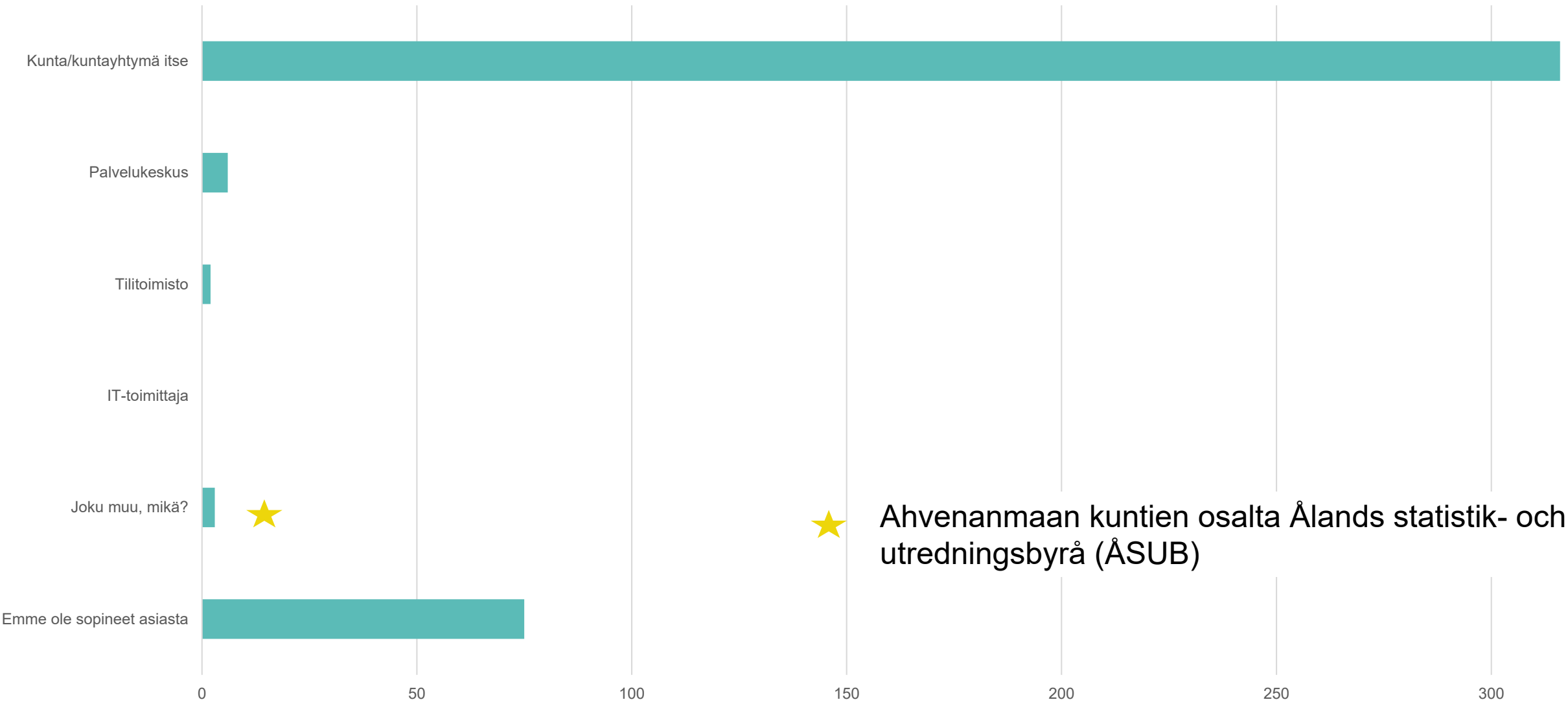

Mikä tahoo tulee toimittamaan taloustiedot Kuntatalouden tietopalveluun?

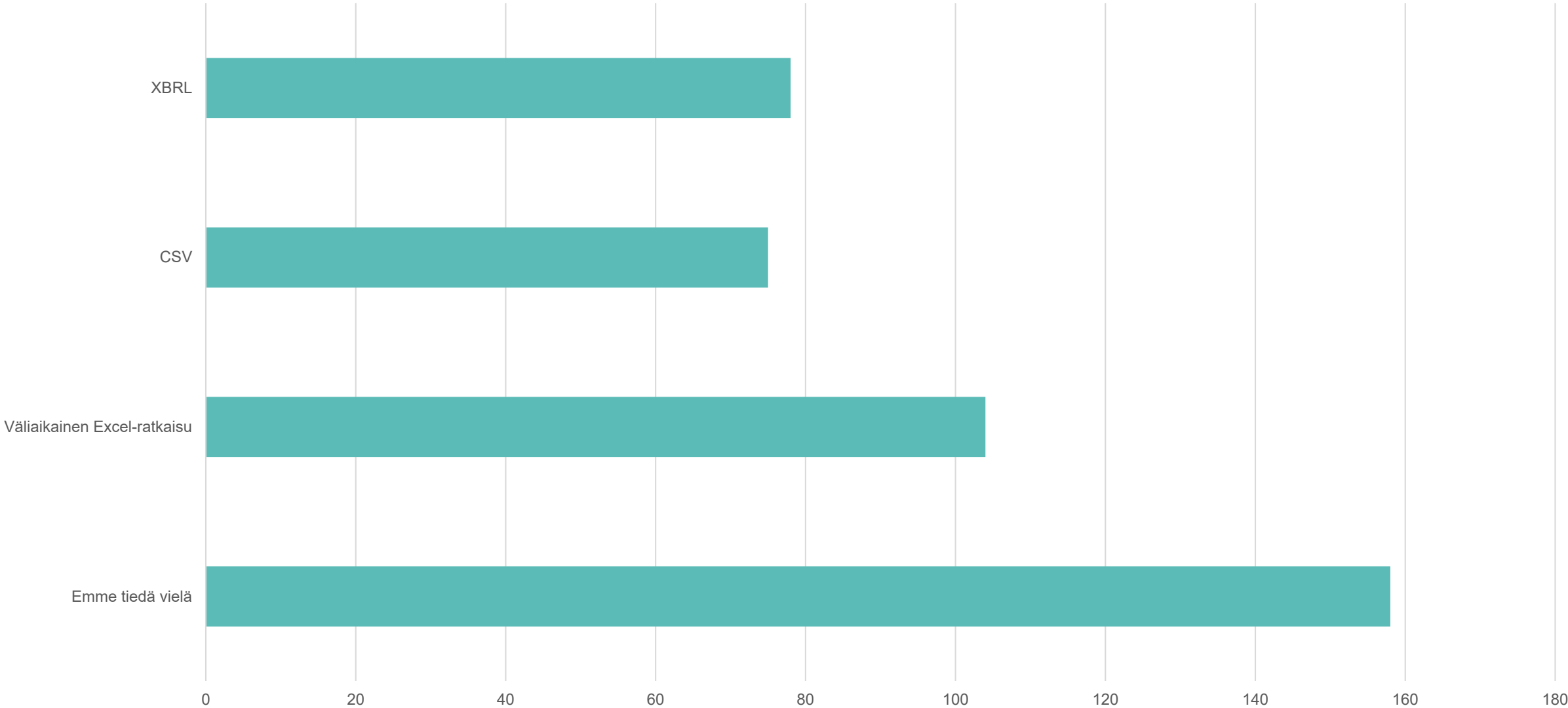

- ★ Kuntayhtymän puolesta kunta/kaupunki
- Kunta toimittaa osan, palvelukeskus osan
- Ahvenanmaan kuntien osalta Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB)

Mikä tahoo tulee hyväksymään taloustiedot Kuntatalouden tietopalvelussa?

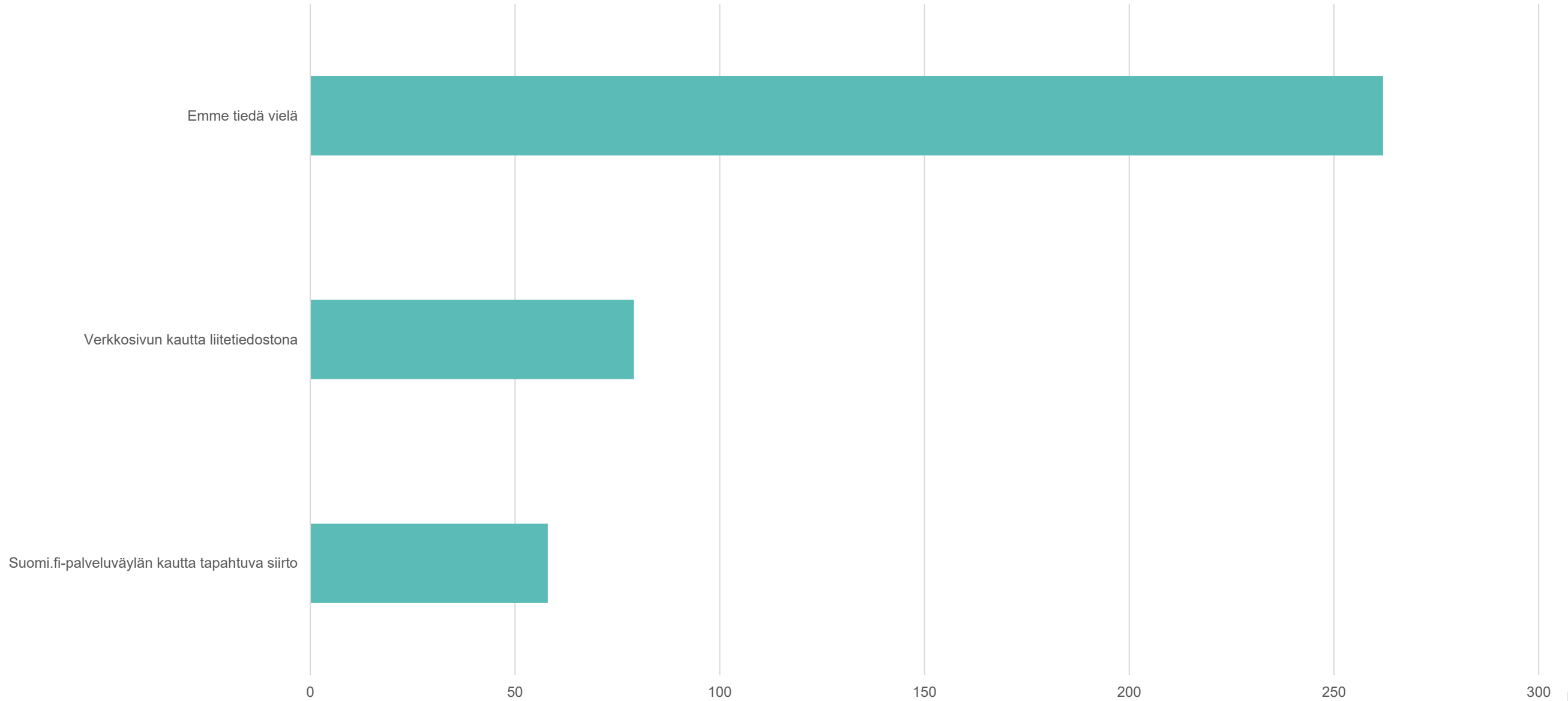

Missä muodossa lähetätte talousarvio ja -suunnitelmatiedot Kuntatalouden tietopalveluun tammikuussa 2020?

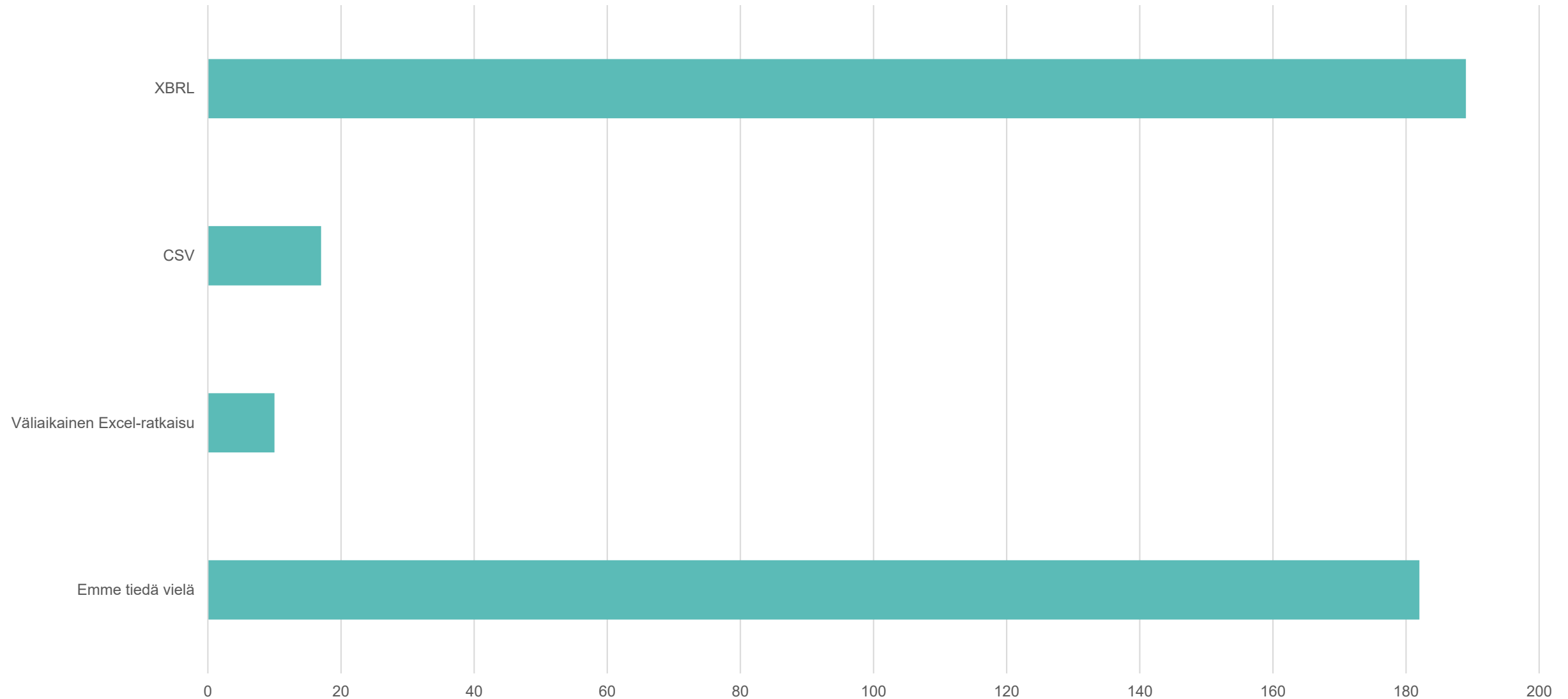

Mitä tiedonsiirtotapaa tulette käyttämään?

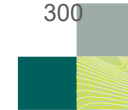
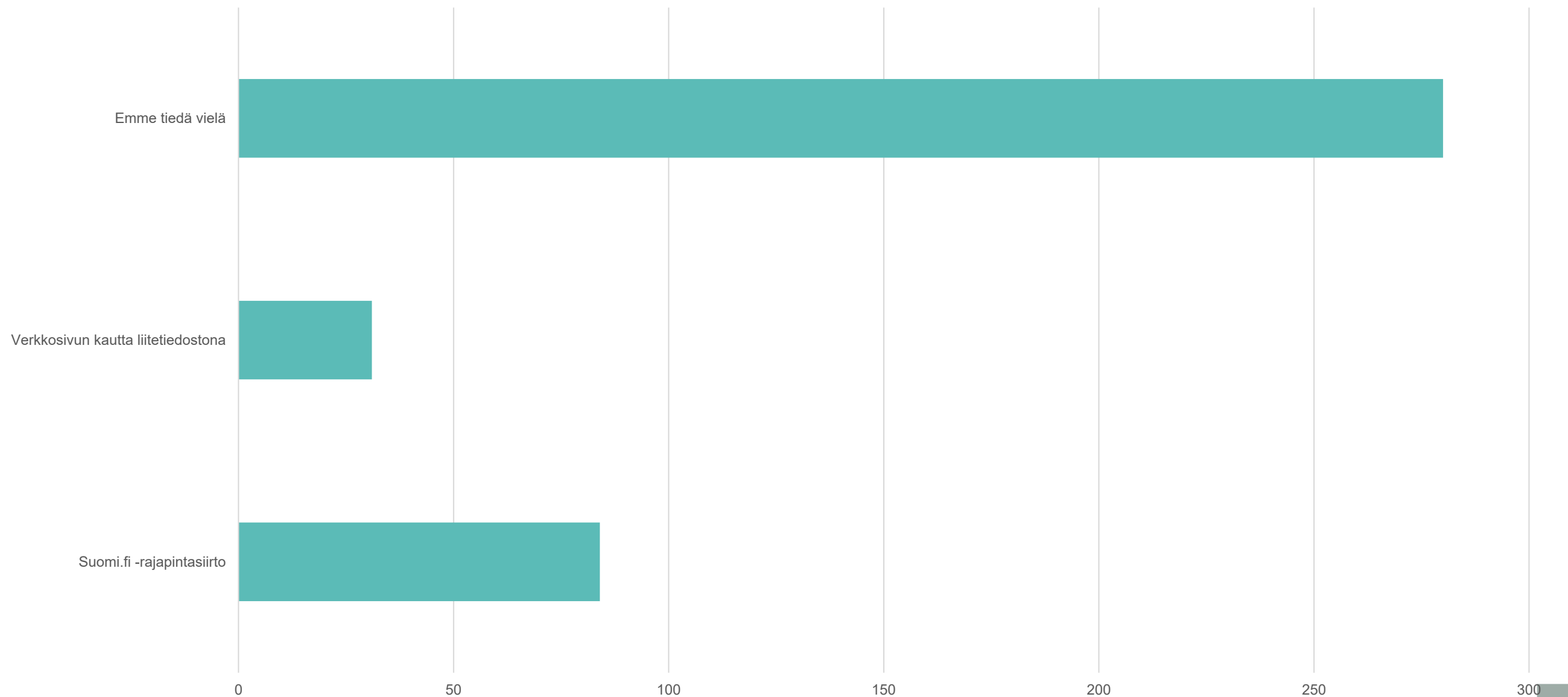

Missä muodossa aiotte lähettää toteutumatiiedot tuotantovaiheen alkaessa 2021?

Mitä tiedonsiirtotapaa on suunniteltu käytettävän?

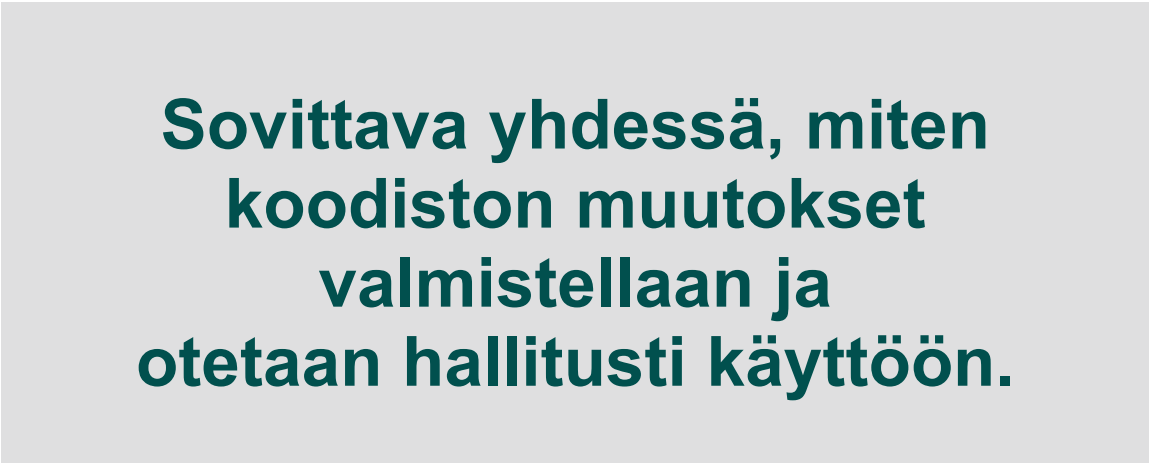
Testauksen tilanne 31.10.2019

Hyväksytyt aineistot Kuntatalouden tietopalvelussa

- Kunnat 65 kpl
- Kuntayhtymät 15 kpl
- Ohjelmistotoimittajat yms. 5 kpl /12 kpl (testaavat)

**Tietoarkkitehtuurin ja
automatisoinnin
vaatimukset kehittyvät
ja muuttuvat**

**Sovittava yhdessä, miten
koodiston muutokset
valmistellaan ja
otetaan hallitusti käyttöön.**

Osallistu synergiaverkostoon!

Kuntakentälle (ml. ohjelmistotoimittajat) avoin yhteistyöverkosto.

Tavoitteena edistää talousraportoinnin uudistamiseen tarkoitettujen uusien tuotosten joustavaa käyttöönottoa kunnissa.

Toiminnan ytimessä ovat

- Kuntatieto-ohjelman tuotosten testaaminen pilottihankkeiden avulla kuntien käytännön toimintaan
- tietojen ja kokemusten jakaminen uudistustyössä mukana olevien kuntien kesken

Verkosto kokoontuu kuukausittain.

Ota yhteyttä: vesa.tenhunen@csc.fi

Kiitos!

Lisätietoa:

valtiokonttori.fi/kuntadata

Kysymykset:

kuntadata@valtiokonttori.fi

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Ohjelmistotoimittajien ja palveluntarjoajien rooli talousraportoinnin automatisoinnissa

8.11.2019 Kuntien automatisoitu talousraportointi, tilaisuus ohjelmistotoimittajille

Jani Heikkinen

Vastuu kirjanpitovelvollisen, palvelukeskuksen ja järjestelmätoimittajan välillä (yksinkertaistettu malli)

	Vastuu raportoitujen tietojen oikeellisuudesta	Vastuu raportoinnista Valtiokonttorin palveluun	Vastuu kansallisten koodistojen (tili, sektori, palvelu) kanssa yhdenmukaisista kirjauksista ja tapahtumista	Vastuu ajantasaisista tietojärjestelmän koodistoista ja koodistojen vienti tietojärjestelmiin	Vastuu tietojärjestelmien toiminnasta ja tarvittavista toiminnallisuuksista	Vastuu hankinnasta ja sopimuksesta Talous ja henkilöstöhallinnon palveluista	Vastuu hankinnasta ja sopimuksesta Järjestelmäpalveluista
Kunta ja kuntayhtymä	● ●	●	●	●		● ●	●
Talous ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus		●	● ●	●			●
Järjestelmätoimittaja				●	● ●		

Kunta vastaa itse taloushallinnon palveluista ja järjestelmistä

TaHe palvelukeskus vastaa taloushallinnon palveluista ja järjestelmistä

Kysymyksiä?

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kiitos !

Sektoriluokituksen huomioinen järjestelmissä

Tilastokeskus

Ohjelmistotoimittajien tapaaminen 8.11.2019

Sektoriluokitus

- Kansantaloutta seurataan ja analysoidaan taloudellisilta käyttäytymiseltään samantyyppisiltä yksiköiltä, eli sektoreilta.
- Sektoriluokitus jakaa kansantalouden yksiköt mm. julkisyhteisöihin, yrityksiin ja kotitalouksiin.
- Sektoriluokitusta ylläpitää Tilastokeskus.
- <https://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/sektoriluokitus/001-2013/s.1.html>

Pääloukat - Sektoriluokitus 2012

S.1 Koko kansantalous

S.13 Julkisyhteisöt

S.1311 Valtionhallinto

S.13111 Valtion budjettitalous

S.13119 Muut valtionhallinnon yksiköt

S.1312 Osavaltiohallinto (ei käytössä Suomessa)

S.1313 Paikallishallinto

S.13131 Kunnat

S.13132 Kuntayhtymät

S.13133 Ahvenanmaan maakunnan hallitus

S.13139 Muut paikallishallinnon yksiköt

S.1314 Sosiaaliturvarahastot

S.13141 Työeläkelaitokset

S.13149 Muut sosiaaliturvarahastot

S.13 Julkisyhteisöt

Julkisyhteisöt tuottavat julkisia palveluja, huolehtivat yleisestä tulojaosta ja hyvinvoinnista sekä takaavat sosiaalisen ja taloudellisen järjestelmän toiminnan. Julkisyhteisöt rahoittavat toimintansa pääosin veroilla.

Sektoriin S.13 luetaan esimerkiksi seuraavat institutionaaliset yksiköt:

- yksiköt, jotka hoitavat ja rahoittavat sellaisia toimintoja, joiden tarkoituksena on pääasiassa markkinattomien, yhteiskunnan hyväksi tarkoitettujen tavaroiden ja palveluiden tuottaminen

- yritykset tai yritysmäiset yhteisöt, jotka ovat julkisyhteisöjen valvonnassa ja joiden tuotos on pääasiassa markkinatonta

- lakisääteistä eläkevakuuttamista hoitavat yksiköt

- julkisyhteisöjä palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, kuten julkisyhteisöjä edustavat työnantajajärjestöt.

Julkisyhteisöt-sektoriin ei lueta niitä julkisyhteisöjen valvomia yrityksiä tai yritysmäisiä yhteisöjä, jotka ovat markkinatuottajia. Ne kuuluvat sektoriin julkiset yritykset tai julkiset rahoituslaitokset. (Ks. Sektoriluokitus 2012 -käsikirja luku 3: Institutionaaliset yksiköt ja luku 4: Sektoriluokan määräytymisperusteet.)

Jaa

Sektorierittely XBRL taksonomiassa

- Sektorierittely tulee tuotoissa ja kuluissa nykyistä useampaan paikkaan.
- Suuri osa sektorierittelystä koskee julkisyhteisöjen osuutta.
 - Tieto julkisyhteisöjen välisistä eristä tarvitaan sulautuksia varten.
- Uutta 3. palautekierroksella:
 - Poistettu palveluluokittaisilta investoinneilta
 - Supistettu käyttötaloustietojen sektorierittelyitä

Sektorierittely XBRL taksonomiassa

- Raportoinnin taso vaihtelee:
 - Julkisyhteisöt raportoidaan tarkemmalla tasolla: joko neli- tai viisinumerotasolla esim. kunnat S13131 tai muut sosiaaliturvarahastot S13149.
 - Muiden osalta riittää kaksinumerotaso esim. S11 (yritykset), S12 (Rahoitus ja vakuutuslaitokset) ja S14 (kotitaloudet).
- XBRL-taksonomiassa raportointi on aina mahdollista tarkimmalla tasolla.

Muuttuuko raportoinnissa vaadittava sektorierittely vuosittain?

- Itse sektoriluokitus muuttuu harvoin, viimeksi 2012
 - Mikäli maakunnat perustetaan, tulee sektoriluokitukseen uusi julkisyhteisöjen taso
- Raportoinnissa vaadittava sektorierittelytaso voi muuttua useammin, mutta senkään ei ole tarkoitus muuttua joka vuosi.
- Yksittäisen yrityksen tai yhteisön luokitus voi muuttua koska tahansa ja Y-tunnuksen sektoriluokkaan yhdistävä taulu päivitetään kuukausittain.

Voiko sektoriluokka vaihtua kesken vuoden?

- Voi, mutta tällaista tapahtuu harvoin. Raportoinnissa voi käyttää kirjaus- tai raportointihetken sektoria.
 - Tilastokeskuksen kannalta kirjaushetken sektori suositeltava

Tuleeko sektoriluokan seurata mukana palveluluokan vyörytyksessä?

- Kun kyseessä on tukipalveluiden kautta kohdistettavat menot (esim. sähkö, vesi, tilakustannukset ym.), voidaan ne kohdentaa vyörytyksinä tai muina sisäisinä erinä varsinaisille palveluluokille. Tällöin ulkoinen meno ja sektorierittelyt saavat jäädä alkuperäiselle tukipalveluiden palveluluokalle.
- Jos sen sijaan ulkoinen meno siirretään eri palveluluokille, niin silloin pitää myös sektoritiedon siirtyä samalla tavalla.

Mikä kuuluu mihinkin sektoriin?

- Tilastokeskuksen ylläpitämä luokituspalvelu tarjoaa vastapuolen tunnistamisen Y-tunnuksen avulla.
 - Päivittyy kerran kuukaudessa
- Raportointia varten palvelussa myös lopettaneita yrityksiä
 - Lopetusrajana käytetään y-tunnuksen lopetusta
 - Tällä hetkellä mukana 1.1.2016 tai sen jälkeen lopettaneet yritykset

Yritystiedonkeruun luokituspalvelu

- <http://www.stat.fi/tup/yrluok/index.html>
 - Käyttäjätunnus= Testkunt
 - Salasana= rato1333
 - CSV-muodossa
 - Apua kirjautumiseen osoitteesta rahoitus@stat.fi
- Tulossa:
 - Tunnistautuminen jää pois

Mitä tehdään niille yksiköille, joilla ei ole y-tunnusta?

- Esimerkiksi kotitaloudet, säätiöt ja ulkomaalaiset yksiköt.
- Y-tunnuksettomien yksiköiden kohdentaminen oikeille sektoreille jää tiedonantajan ratkaistavaksi.

Kiitos!

Kysymykset: kuntadata@valtiokonttori.fi

JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus

Kuntien talousraportointi automatisoituu – millaisia muutoksia ohjelmistoihin tarvitaan?

Minnamaria Korhonen
@MinnaMariaK

8.11.2019

Palveluluokituksen perusperiaatteet

- Hyväksytty 9.10.2019 – sihteerikorjauksia tulossa.
- Suositusteksti + Liite 1. palveluluokitus + Liite 2. sosiaali- ja terveydenhuollon ja eräiden muiden palveluiden raportointi
- 137 palveluluokkaa (sisältäen erittelemätön-luokat)
- Korvaa tehtävittäin kerättävät taloustiedot. Ryhmittely on kansallisten ja kansainvälisten tietotarpeiden mukainen.
 - Kunnat voivat luoda tarkempia luokituksia omiin tarpeisiinsa.
- Sisältää osittain kaksi hierarkiatasoa (sote + ympäristöterveydenhuolto + pelastustoimi).

Palveluluokituksen perusperiaatteet, jatkuu

- Kattaa kaiken kunnan toiminnan: Kuntien lakisääteiset sekä itselleen ottamat tehtävät.
- Täsmäittävä tuloslaskelmaan
 - $\text{Palveluluokituksen netto} + \text{sumu poistot} = \text{toimintakate} + \text{sumu poistot}$
- Palveluluokille kohdistetaan myös investoinnit.
- Yleishallinnolle (=”demokratiapalvelut”) on oma palveluluokka, eikä sitä jaeta edelleen muille palveluluokille.
- Kaikki muut hallinto-, tuki- ja lisäpalvelut, tuet ja avustukset kohdistetaan varsinaiselle palveluluokalle, jonka toimintaa ne ”tukevat”.

- Aiheuttamisperiaatteen mukaan tuotot ja kustannukset kohdistetaan sille laskentakohteelle, joka ne on aiheuttanut. Kustannukset tulee kohdistaa aiheuttamisperiaatteen mukaisesti myös ajan suhteen. Kun kustannuksia tai tuottoja kohdistetaan tietylle laskentakaudelle, on kyse jaksottamisesta. Kustannuseristä, joiden osuus kokonaiskustannuksista on vähäinen, aiheuttamisperiaatteen tarkkuudessa on syytä noudattaa kohtuullisuutta. (JHS 203, liite 1).
- Kysymys: Palveluluokittaista eriteltyä tietoa ei pystytä toteuttamaan. Kustannukset tullaan arvioimaan. Miten käy tietojen oikeellisuuden?
 - Edellyttää laskentakohteiden lisäämistä, kustannuslaskennan kehittämistä ja laskennallisia kohdennuksia. Pyrittävä **riittävän oikeaan** lopputulokseen.

Yleishallintopalvelut käytännössä ainakin:

- Kunnanvaltuusto ja -hallitus
- Tarkastuslautakunta
- Kunnanjohtaja ja johdon tuki
- Sisäinen tarkastus
- Tilintarkastus
- Arkisto- ja asianhallintatehtävät, kirjaamo
- Valmiussuunnittelu ja varautuminen
- Vammaisneuvosto, vanhusneuvosto ja nuorisovaltuusto
- HUOM! Substanssilautakunnat, kuten sivistyslautakunta kohdistetaan sille palveluluokalle, jonka asioita se käsittelee.

Kuvaus

- Palveluluokituksen apuluokka. Tukipalvelukustannukset voidaan raportoida tällä palveluluokalla, minkä jälkeen kustannukset kohdistetaan varsinaisille palveluluokille sisäisellä laskutuksella tai summatasoisesti vyöryttämällä.

Huomautus

- Tukipalveluiden kustannukset voidaan kohdistaa myös suoraan palveluluokalle, jolloin tukipalvelu-apuluokkaa ei tarvitse käyttää.
- Tukipalvelu-luokalle kohdistetaan myös kunnan ulosmyytävät asiantuntijapalvelut esimerkiksi oikeus- ja edunvalvontapalvelut. Ulosmyytäviä palveluita ei kohdisteta edelleen varsinaisille palveluluokille. Mikäli ulosmyytävä toiminta on merkittävää, tulee myös sen menot kohdistaa tukipalvelu-luokalle.
- Tukipalvelu-luokalle kohdistetaan pysyvien vastaavien osakkeiden luovutusvoitot ja -tappiot, ei kuitenkaan asunto-osakkeiden sekä muiden tilojen luovutusvoittoja ja -tappioita, jotka kohdistetaan ko. palveluluokille.

Tukipalveluiden kohdistaminen JHS palveluluokille, vaihtoehdot

Kulut jaetaan kululajeittain suoraan JHS palveluluokille

1

Tukipalvelu

Palkat
Ostot
Vuokrat
jne.

JHS
palveluluokka

Kulut kohdennetaan JHS palveluluokille summatasoisina tukipalvelut-apuluokkaa käyttäen

2

Sisäinen
kaupankäynti

Tuotteistettu
tukipalvelu

Palkat
Ostot
Vuokrat
Jne.

Tukipalvelut-
luokka

Sisäinen
laskutus

JHS
palveluluokka

3

Vyörytys

Tukipalvelu

Palkat
Ostot
Vuokrat
Jne.

Tukipalvelut-
luokka

Vyörytys

JHS
palveluluokka

Esimerkkejä tukipalveluista:

- Palvelualueiden strategiatyö
- Talous-, henkilöstö- ja hallintopalvelut, controller-toiminta
- Toimiala- ja palvelualueiden johto ja johdon tuki, liikelaitosten virkamies- ja virkamiestoimialajohto, substanssilautakunnat
- Henkilöstökoulutus, työsuojelu, työhyvinvointi, työterveyshuolto, luottamusmiehet, työsuojeluvaltuutetut
- Tietohallinto-, hankinta- ja lakipalvelut
- Yhteispalvelu- ja neuvontatoiminta, viestintä,
- Painatus- ja toimistotarvikepalvelut,
- Ateria- ja puhtauspalvelut

Huom! Investoinnit rakennuksen käyttötarkoituksen mukaisille palveluluokille

Kuvaus

- Kunnan tilojen vuokraaminen

Huomautus

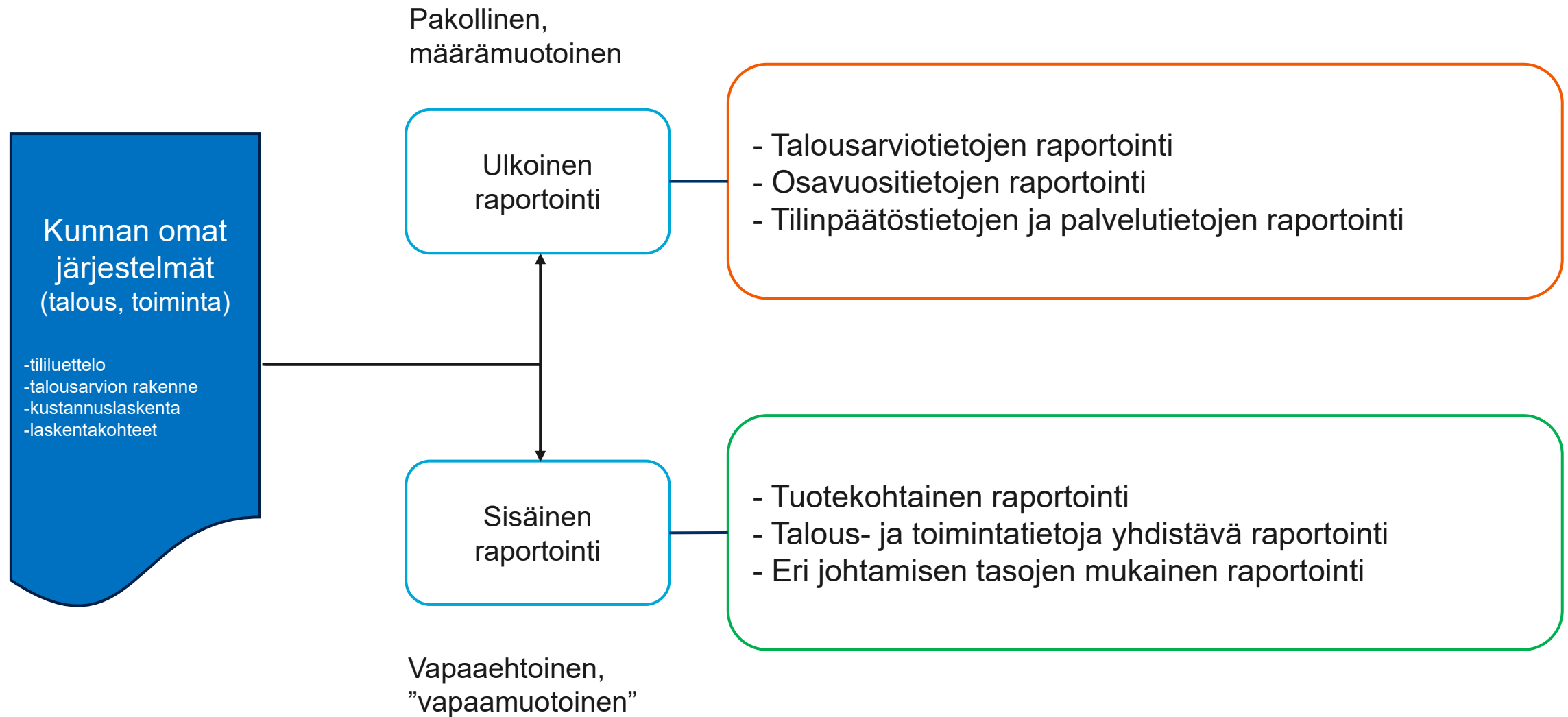
- Muiden tilojen kuin asuntojen vuokraaminen
- Tähän kohdistetaan myös muille vuokrattavien kiinteistöjen vuokratulot ja vastaavat menot. Tähän kohdistetaan myös sellaisten tyhjiin olevien tilojen kulut, jotka eivät ole minkään palvelutoiminnan käytössä. Tähän kohdistetaan myös kunnan tilojen luovutusvoitot ja -tappiot.
- Palveluluokalle voidaan kohdistaa sekä ulkoisia että sisäisiä vuokria. Sisäiset vuokrat tulee kuitenkin kohdistaa sille varsinaisella palveluluokalla, jolle ne kuuluvat.

Sosiaali- ja terveydenhuolto, ympäristöterveydenhuolto, pelastustoimi

- Raportoinnin taso riippuu siitä, tuottaako kunta palvelut itse vai ostaako se ne yksityiseltä palveluntarjoajalta vai kuntayhtymältä.

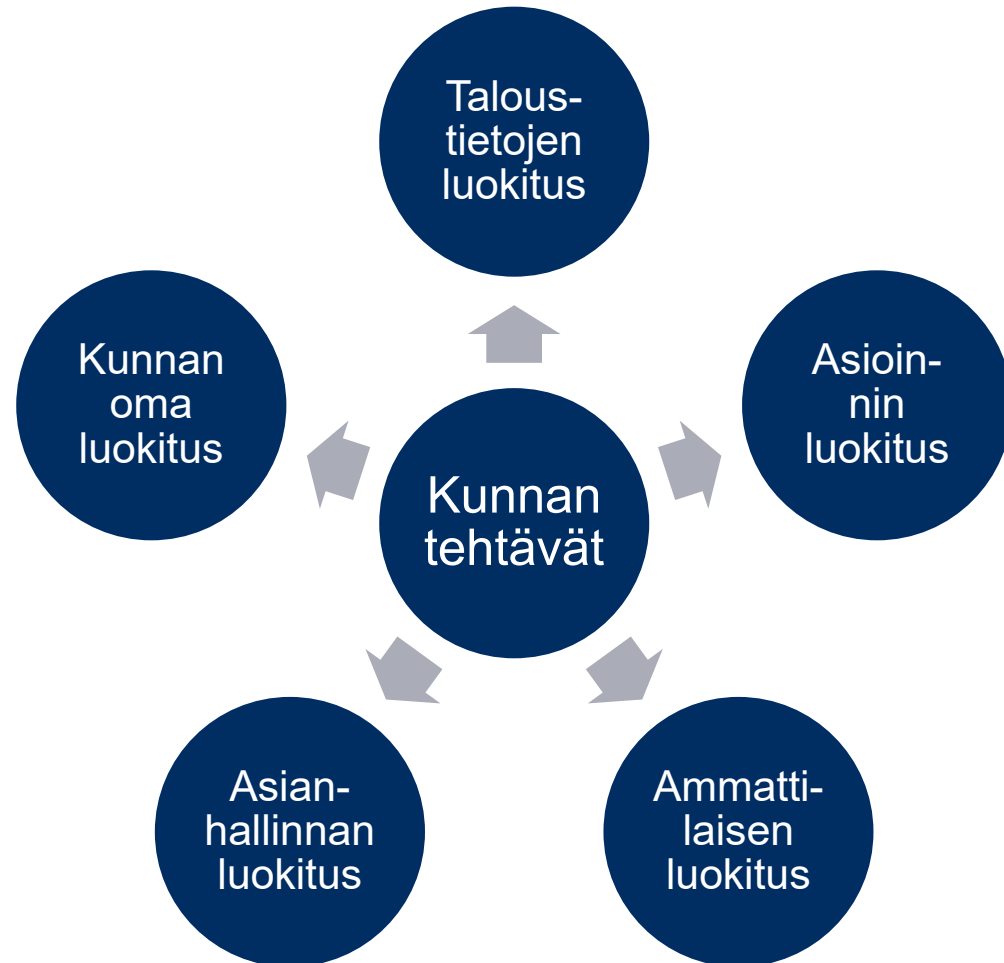
Toimintatapa	Raportointi	Raportointi
Kunta tuottaa palvelun	Kunta raportoi palveluluokituksen tasolla	
Kunta ostaa palvelun kuntayhtymältä	Kunta raportoi ~ karkean palveluluokituksen tasolla palveluiden ostot	Kuntayhtymä raportoi palveluluokituksen tasolla
Kunta ostaa palvelun yksityiseltä palveluntuottajalta	Kunta raportoi palveluluokituksen tasolla	
Isäntäkuntamalli	Kunta raportoi ~ karkean palveluluokituksen tasolla palveluiden ostot, kunta raportoi asiakasmaksut ja muut tulot muilta kuin kuntayhtymiltä palveluluokituksen tasolla.	Isäntäkunta raportoi palveluluokituksen tasolla

Yksi data, useita käyttötarkoituksia

- Hoitaako palveluntarjoaja palveluluokituksen mukaisen raportoinnin puolestamme?
 - Osittain kyllä, mutta vastuu on aina kunnalla/kuntayhtymällä itsellään. Kunnan pitää vähintäänkin käydä läpi laskentakohteensa ja kustannuslaskentansa sekä sopia työnjaosta palveluntuottajan kanssa jotta palveluluokittainen raportointi voi toteutua.
- Mistä näkee, mitä millekin palveluluokalle tulee kohdistaa?
 - Palveluluokituksen kuvaus ja huomautus –sarakkeista. Epäselvissä tapauksissa voi aina kääntyä valtiokonttorin asiakaspalvelukanavan puoleen, josta kysymys ohjataan oikealle asiantuntijalle. kuntadata@valtiokonttori.fi

Luokitukset ja niiden käyttötarkoitukset

- Mikä on palvelutietovarannon ja JHS 200 luokituksen välinen suhde?
 - Luokitukset ovat eri käyttötarkoituksia varten. PTV on organisaatorippuvaista, asiakaslähtöistä palveluiden luokittelua ja JHS 200 on organisaatorippumaton palveluluokitus kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointiin.
- Loppuvatko kaikki erillistiedonkeruut palveluluokituksen myötä?
 - Automaattisesti pyritään keräämään suurin osa taloustiedoista. Ministeriöillä on kuitenkin edelleen oikeus kerätä tarvitsemansa erillistiedot kv-tilastoja varten.

- Miten hallintokulut tulee kohdistaa?
 - Hallintokulut tulee kohdistaa aiheuttamisperiaatteella varsinaisille palveluille (suoraan, vyöryttämällä, sisäisellä kaupankäynnillä). Ulkoisten kulujen raportoinnissa voi hyödyntää tukipalveluluokkaa, minkä jälkeen vyörytys voidaan tehdä summatasoisena.
- Mitä tarkoitetaan summatasoisella vyörytyksellä
 - Alkuperäinen ulkoinen kululaji ja sektoritieto raportoidaan tukipalvelu-palveluluokalla, minkä jälkeen vyörytyksen varsinaiselle palveluluokalle voi tehdä summatasoisena. Alkuperäisen kululajin ja sektoritiedon ei tarvitse kulkea mukana vyörytyksissä.
- Voidaanko yleishallintoa käyttää hallinnon vyörytyksiin?
 - Ei voida. Kaikki vyörytykset tehdään tukipalveluluokan kautta.
 - HUOM! Kuntayhtymät jakavat kaiken varsinaisille palveluluokille (eivät käytä yleishallintoa).

Usein kysytyt kysymykset III

- Milloin laskentatunnisterakenteen pitää olla palveluluokituksen mukainen?
 - Vuoden 2021 alusta. Muutokset tulee tehdä vuoden 2020 aikana.
- Täytyykö talousarvio vuodelta 2020 toimittaa uusilla palveluluokilla, vai meneekö suppeasti kuten aiemmin?
 - Talousarviossa on käytössä karkeampi luokitus eli se ei ole palveluluokittainen.
- Mitä kuuluu talousarvioraportin riville: Rakennukset opetus- ja kulttuuritoimi (sisältääkö esiopetusta, päivähoitoa)?
 - Kaikki palvelunumerolla 3 alkavat palvelut.

Lisätietoja

Minnamaria Korhonen

050 513 4641

Minnamaria.korhonen@kuntaliitto.fi

@MinnaMariaK

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

Lopuksi

Loppuvuodesta tulossa vielä kaksi etätilaisuutta (Skype)

- Yleisperehdytys
- Testaaminen

Tammikuussa ilmainen koulutus

Valtiovarainministeriö järjestää 9.-10.1.2020 maksuttoman automaattisen talousraportoinnin koulutuksen Helsingissä. Osallistua voi myös etäyhteydellä.

Ensi vuoden aikana

- Useita webinaareja aihealueittain

Onko tarvetta
teknisemmälle
tilaisuudelle?

Ota yhteyttä!

kuntadata@valtiokonttori.fi

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Tilastokeskus

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

VALTIOVARAINMINISTERIÖ